

МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ

УДК 339.54+339.9.012

Дятлов Є.В.

аспірант

Донецького державного університету управління

СИСТЕМА ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У СФЕРІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: НАУКОВІ ПОГЛЯДИ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ

У статті проаналізовано наукові погляди на поняття інформаційного за-безпечення та системи інформаційного забезпечення. Запропоновано розрізняти техніко-технологічний і управлінський підходи до їх трактування. Сформульовано авторське визначення понять на засадах застосування підходів у комплексі. З'ясування сутності системи інформаційного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності як функціонального комплексу, що містить організаційно-управлінський та інформаційно-технологічний складники, дає змогу науково обґрунтовано підійти до її формування, а встановлені структурні елементи складників – визначити напрями розвитку.

Ключові слова: зовнішньоекономічна діяльність, інформаційне забезпечення, система інформаційного забезпечення, підходи до трактування, складники системи.

В статті проаналізовані наукові погляди на поняття інформаційного забезпечення та системи інформаційного забезпечення. Предложено различать технико-технологический и управленческий подходы к их трактовке. Сформулировано авторское определение понятий на основе применения подходов в комплексе. Уяснение сущности системы информационного обеспечения внешнеэкономической деятельности как многофункционального комплекса, содержащего организационно-управленческую и информационно-технологическую составляющие, позволяет научно обоснованно подойти к ее формированию, а установленные структурные элементы составляющих – определить направления развития.

Ключевые слова: внешнеэкономическая деятельность, информационное обеспечение, система информационного обеспечения, подходы к трактовке, составляющие системы.

The article analyses scientific views on concepts of information support and information support system. It is proposed to distinguish technical-technological and managerial approaches to their interpretation. The author's definition of the concepts based on the application of approaches taken together is formulated. Determination of the essence of the system of information support of foreign economic activity as a multifunctional complex, which includes organizational-management and information technological components, allows approaching its formation in a scientifically grounded way and established structural elements of components allows determining directions of development.

Keywords: foreign economic activity, information support, system of information support, approaches to interpretation, components of system.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Для економіки України з її значним експортним потенціалом розвиток зовнішньоекономічної сфери національного гос-

подарства є важливим і необхідним в умовах глобалізації та інтеграції, однак стримується обмеженістю інформаційних ресурсів [14]. Тому узагальнення наукових поглядів щодо формування та розвитку національної системи інфор-

маційного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності набуває особливого значення для запровадження на практиці.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор. Системним дослідженням з інформаційного забезпечення підприємництва, зокрема зовнішньоекономічної діяльності, розробленню наукових підходів до формування системи та механізмів на різних рівнях управління економічними системами присвячено обмежену кількість робіт [1; 6]. Зарубіжні вчені нині більшою мірою досліджують та узагальнюють сучасні підходи до державної підтримки та стимулювання експорту в різних країнах [23; 18]. Віддаючи належне розробкам українських та зарубіжних учених, їх внеску в економічну теорію та практику, слід зазначити, що питання розбудови системи інформаційного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання України до цього часу не вирішено.

Формулювання цілей статті (**постановка завдання**). Метою статті є розвиток понятійного апарату та визначення підходів до формування системи інформаційного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності на засадах узагальнення наукових поглядів.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Формування та розвиток системи інформаційного забезпечення підприємницької діяльності, у тому числі у зовнішній сфері національної економіки, ґрунтується на розумінні її сутності.

Нині поняття «інформаційне забезпечення» увійшло до наукового і практичного застосування у різних сферах діяльності. Це зумовлює той факт, що поняття належить до дискусійних і неоднозначних у трактуванні в різних галузях знань. У наукових дослідженнях у сфері економіки та управління є різні підходи до визначення сутності інформаційного забезпечення (табл. 1).

Більшість науковців під інформаційним забезпеченням пропонує розуміти сукупність інформації (інформаційних ресурсів, потоків) у комплексі зі способами її організації (пошук, нагромадження, оброблення, зберігання і використання) або інформаційними системами, і тільки деякі – як інформаційну базу даних або як елемент інформаційних систем. Такий підхід можна вважати техніко-технологічним (ін-

формаційно-технологічним). Іншим підходом є управлінський, із позицій якого інформаційне забезпечення розглядається науковцями в контексті обслуговування управління та надання необхідної для управлінських рішень інформації або як механізм управління. В окремих випадках застосовується техніко-технологічний і управлінський підходи разом.

На наявність декількох підходів до поняття «інформаційне забезпечення», але без їх визначення, вказують й інші дослідники. Так, О. Кузьмін та Н. Георгіаді виокремлюють три підходи: перший визначає інформаційне забезпечення як процес задоволення потреб конкретних користувачів інформації; другий – як комплекс заходів зі створення і функціонування інформаційної системи; третій – як комплекс засобів і методів оформлення документації, організації збереження даних, кодування і пошуку інформації про стан і поведінку систем і підсистем управління підприємством [13, с. 62]. Однак перший підхід є управлінським, другий – техніко-технологічним, третій таким, що використовує обидва підходи в комплексі.

Р. Калюжний і В. Шамрай вказують, що інформаційне забезпечення має три значення: забезпеченість системи управління відповідною множиною інформації; діяльність, пов'язана з організацією збору, реєстрації, передачі, зберігання, опрацювання і представлення інформації; діяльність щодо формування цілеспрямованої суспільної й індивідуальної свідомості суб'єктів суспільних відносин щодо управління у конкретній сфері суспільних відносин [10]. У першому значенні підхід є техніко-технологічним, у другому – управлінським. Однак акцентується увага на певному виді діяльності. Розуміння інформаційного забезпечення як діяльності підтримано О. Вінничуком [5].

Треба зазначити, що запропоновані науковцями поняття інформаційного забезпечення здебільшого стосуються мікрорівня. Щодо інформаційного забезпечення на макрорівні визначення його сутності запропоновано тільки в окремих працях [9, с. 62; 20, с. 263], при цьому підхід є техніко-технологічним.

Виходячи з мети створення системи інформаційного забезпечення на макрорівні, варто наголосити, що інформаційне забезпечення – це передусім діяльність, при цьому процеси такої діяльності, тобто пошук інформації, її збір,

Таблиця 1

Трактування поняття «інформаційне забезпечення» у наукових джерелах

Автор	Трактування поняття	Джерело
О. Кузьмін, Н. Георгіаді	Інформаційне забезпечення – система якісних і кількісних показників, що характеризують рівень задоволення суб'єктів управлінської діяльності управлінською інформацією та інформаційним технологіями для реалізації інформаційною системою встановлених цілей та завдань	[13] (2006 р.)
Т. Безбородова	Інформаційне забезпечення – процес задоволення потреб користувачів в інформації, необхідній для прийняття рішення, для здійснення якого необхідна наявність відповідної інформаційної системи	[2] (2007 р.)
І. Босак, Є. Палига	Інформаційне забезпечення – наявність інформації, необхідної для управління економічними процесами, що міститься у базах даних інформаційних систем	[4] (2007 р.)
С. Салига, В. Фатюха	Інформаційне забезпечення управлінських рішень – це взаємозв'язок інформаційних ресурсів, інформаційної системи (програмного забезпечення та технічних засобів), де ці ресурси акумулюються та обробляються для подальших аналітичних процедур, завдяки яким вони перетворюються на необхідну для прийняття рішень інформацію, та використання інформаційно-аналітичною службою	[17] (2007 р.)
В. Іванова	Інформаційне забезпечення – процес створення та постачання інформації, доступу до неї та як інформаційне джерело, яке впливає на прийняття управлінських рішень	[9] (2008 р.)
В. Саєнко, І. Демидова	Інформаційне забезпечення є інформаційною моделлю підприємства, при цьому сукупність відомостей і матеріалів має підтримуватися базою даних, заснованою на сучасних методологіях і технологіях	[16] (2009 р.)
А. Ткаченко, Т. Лівощко, О. Шляга	Інформаційне забезпечення процесу управління підприємством – досить складний механізм узгодження інформаційних ресурсів і способів їх організації, необхідних та придатних для реалізації аналітичних процедур, які зможуть надати керівництву інформацію, необхідну для прийняття рішень відносно подальшої діяльності підприємства	[22] (2009 р.)
М. Тимощук	Інформаційне забезпечення інноваційної діяльності – збір, розроблення, аналіз і передача якісної та кількісної інформації за певний період	[20] (2010 р.)
М. Кізло	Інформаційне забезпечення – сукупність інформації (даних) про об'єкт контролю, а також засобів та способів її створення (одержання), зберігання, нагромадження та оброблення, кодування та передавання	[11] (2011 р.)
І. Титаренко	Інформаційне забезпечення управління підприємством – дані, які отримуються, обробляються, аналізуються, зберігаються та накопичуються, а також надання результативної інформації для прийняття управлінських рішень	[21] (2011 р.)
М. Тарасюк, М. Гришко	Інформаційне забезпечення – динамічна система даних і способи їх обробки, які дають змогу вивчити реальний стан керованого об'єкта, виділити чинники, що його визначають, а також виявити можливості здійснення необхідних управлінських дій	[19] (2014 р.)
О. Вінничук	Інформаційне забезпечення діяльності підприємства – форми, методи та інструменти управління інформаційними ресурсами, які необхідні для стабільного функціонування й ефективної реалізації напрямів розвитку підприємства. Інформаційне забезпечення системи управління – це поєднання всієї інформації, яка використовується у ній, специфічних методів і засобів її обробки, а також діяльності фахівців з її ефективного вдосконалення та використання	[5] (2011 р.)
Я. Біленська	Інформаційне забезпечення інноваційної діяльності виробничо-господарського об'єднання – система інтеграції інформаційних ресурсів та сукупність способів їх організації щодо науково-інтелектуальних, фінансових, виробничих та маркетингових можливостей інноваційного розвитку діяльності ВГО, які необхідні для прийняття ефективних управлінських рішень у сфері інновацій	[3] (2017 р.)

обробка, накопичення, зберігання, надання, передача, а також використання, здійснюються у встановленому законом порядку.

Отже, на нашу думку, інформаційне забезпечення можна трактувати як діяльність щодо надання інформаційних даних (наприклад,

цифрових, інформативних, аналітичних, законодавчих, нормативних, щодо форм документів та ін.) у встановленому законом порядку, у процесі якої на базі інформаційних систем та із застосуванням принципів, методів, способів, правил, схем та алгоритмів здійснюється пошук інформації, її збір, обробка, накопичення, зберігання, передача та використання у різних сферах у обсязі, достатньому для функціонування суспільства та економічної системи.

Інформаційні дані в управлінні та економіці слід розрізняти як загальні (використовуються на різних рівнях управління, в усіх сферах та галузях) та специфічні (для певних управлінських структур, галузевого призначення). Тому для сфери зовнішньоекономічної діяльності інформація повинна містити дані щодо видів такої діяльності, її правового забезпечення, обсягів у країні та структурно за ринками, країнами-партнерами, видами продукції та послуг та ін. Важливою є інформація щодо підтримки певних секторів державою, у тому числі надання послуг за кордоном.

Досі поняття «система інформаційного забезпечення» не має загальноновизнаного трактування. Більше того, визначення його сутності надається тільки в декількох наукових працях (табл. 2). У цих працях наведено поняття щодо управління підприємством, галуззю, підприємницькою діяльністю загалом.

Для розкриття сутності поняття «система інформаційного забезпечення» щодо підприємства науковці використовують різні підходи. Так, у праці М. Денисенко та І. Колос поняття системи збігається з трактуванням інформаційного забезпечення [8], що вказує на використання техніко-технологічного підходу. В її структурі науковці виокремлюють три складники: інформаційні ресурси, інформаційні технології, технічні засоби та програмне забезпечення. М. Кізло обмежує складники інформаційного забезпечення

тільки такими елементами, як інформація та інформаційна технологія [11, с. 101]. На думку С. Петренко [15, с. 11], складниками є інформаційна система, інформаційний фонд, інформаційна діяльність. Використання тільки техніко-технологічного підходу обмежує розуміння системи, а також формування та розвиток її в реальних економічних умовах на практиці.

Т. Гайда використовує управлінський підхід до визначення поняття «система інформаційно-аналітичного забезпечення» під час здійснення вітчизняними підприємствами зовнішньоекономічної діяльності і трактує її як «комплекс заходів, інструментів, інституцій, технічних засобів і кадрових ресурсів, який спрямований на надання особам, які приймають управлінські рішення, повного спектра релевантної інформації як для ситуаційного усвідомлення стану справ під час прийняття рішень, так і для достатнього рівня інформаційного заглиблення під час вирішення кожної конкретної проблеми, що виникає у ході зовнішньоекономічної діяльності» [6, с. 6]. Надане визначення здебільшого розкриває механізм інформаційного забезпечення. Структуру системи запропоновано розглядати як синтезовану модель інформаційно-аналітичного забезпечення, яка складається з трьох моделей-компонентів: структурної моделі середовища функціонування підприємства (створена на базі моделі просторової взаємозалежності та моделі мікро- і макросередовища підприємства), функціональної моделі системи інформаційно-аналітичного забезпечення (відображає загальний перебіг інформаційно-аналітичного процесу, який складається з формування стратегії та вихідного завдання, формалізації структури дослідження, збирання та нагромадження масиву даних, інформаційно-аналітичної обробки, підготовки звітів/формування рекомендацій та корективів у стратегію) та моделі декомпозиції процесу

Таблиця 2

Трактування науковцями поняття «система інформаційного забезпечення»

Автор	Трактування поняття	Джерело
К. Гордєєв, С. Маліков	Система інформаційного забезпечення – це сукупність сумісно діючих елементів, необхідних для виконання встановлених функцій	[7] (1977 р.)
М. Денисенко, І. Колос	Система інформаційного забезпечення управління підприємством – сукупність даних, організація їх уведення, обробка, збереження та накопичення, пошук і поширення	[8] (2006 р.)
Ю. Корнев	Система інформаційного забезпечення підприємницької діяльності – сукупність взаємопов'язаних інформаційних систем, що опосередковують на міжсуб'єктному рівні відносини щодо організації та здійснення підприємництва	[12] (2008 р.)

функціонування підприємства харчової промисловості, що здійснює зовнішньоекономічну діяльність (є процесом визначення даталогічної та інфологічної структур і поля для роботи системи інформаційно-аналітичного забезпечення суб'єктів господарювання на основі класифікаторів видів економічної діяльності) [6, с. 11–12, 15]. Формування такої структури в практичній діяльності потребує щонайменше спеціальної підготовки управлінських кадрів, у тому числі з проведення досліджень або надання специфічних консалтингових послуг.

Т. Барташук, досліджуючи механізми інформаційного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності, вказує на необхідність формування загальнодержавної системи інформаційного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності національних виробників і в основу її покласти багаторівневу інформаційну мережу у складі державних і комерційних структур та сучасний інформаційний інструментарій [1, с. 12]. Такий підхід містить у комплексі як техніко-технологічний, так і управлінський, а також вказує на структуру системи. Однак, на нашу думку, повинно бути більш чітке пояснення щодо організаційного та змістовного наповнення системи інформаційного забезпечення з конкретизацією елементів складників, що дасть можливість їх відображення під час формування в Україні.

Отже, враховуючи проведений аналіз, слід зазначити, що під час визначення сутності поняття «система інформаційного забезпечення» необхідно застосувати техніко-технологічний та управлінський підходи в комплексі, а також відобразити її особливості щодо певного виду або сфери діяльності, зокрема зовнішньоекономічної.

Виходячи із цього, під системою інформаційного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності пропонується розуміти функціональний комплекс, організаційно-управлінський складник якого на макрорівні містить такі елементи-інститути, як державні й комерційні організації, що надають інформаційний ресурс і послуги відповідно до правових норм держави та міжнародних рекомендацій, а його інформаційно-технологічний складник є платформою, яка містить інформаційний ресурс (базу даних, наприклад цифрових, інформативних, аналітичних, законодавчих, нормативних, щодо форм документів та ін.), створений із застосуванням інформаційних систем у результаті діяльності, у процесі якої здійснюється пошук,

збір, оброблення, аналізування, накопичення, зберігання та передача інформації, її використання на безоплатній та платній основах суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності в обсягах, достатніх для їх ефективного функціонування у ринковій економіці.

З'ясування сутності системи інформаційного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності як функціонального комплексу, що містить організаційно-управлінський та інформаційно-технологічний складники, дає змогу науково обґрунтовано підійти до її формування на практиці, а встановлені структурні елементи кожного складника – намітити напрями розвитку системи для її динамічного функціонування.

Висновки з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Формування та розвиток системи інформаційного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності ґрунтується на розумінні її сутності, що зумовило необхідність аналізу наукових поглядів на основні поняття. Встановлено розмаїття їх трактувань, які здійснено із застосуванням різних підходів. Запропоновано розрізнити техніко-технологічний і управлінський підходи до їх трактування. Авторське визначення понять сформульовано на засадах комплексного застосування підходів. Під системою інформаційного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності пропонується розуміти функціональний комплекс, організаційно-управлінський складник якого на макрорівні містить такі елементи-інститути, як державні і комерційні організації, що надають інформаційний ресурс і послуги відповідно до правових норм держави та міжнародних рекомендацій, а його інформаційно-технологічний складник є платформою, яка містить інформаційний ресурс (базу даних, наприклад, цифрових, інформативних, аналітичних, законодавчих, нормативних, щодо форм документів і інших), створений із застосуванням інформаційних систем у результаті діяльності, у процесі якої здійснюється пошук, збір, оброблення, аналізування, накопичення, зберігання та передача інформації, її використання на безоплатній та платній основах суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності у обсягах, достатніх для їх ефективного функціонування в ринковій економіці. З'ясування сутності системи дає змогу науково обґрунтовано підійти до її формування за складниками функціонального комплексу, а встановлені структурні елементи за складниками – визначити напрями розвитку.

Бібліографічний список:

1. Барташук Т.П. Механізми інформаційного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності в умовах сучасної міжнародної конкуренції: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.05.01; Ін-т світ. екон. і міжнар. відносин НАН України. Київ, 2003. 19 с.
2. Безбородова Т.В. Структурно-морфологічна модель системи інформаційного забезпечення процесу управління. Економіка та держава. 2007. № 4. С. 27–29.
3. Біленська Я.Р. Інформаційне забезпечення інноваційної діяльності виробничо-господарських об'єднань: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.04; Нац. ун-т «Львівська політехніка». Львів, 2017. 24 с.
4. Босак І.П., Палига Є.М. Інформаційне забезпечення управління підприємством: економічний аспект. Регіональна економіка. 2007. № 4. С. 193–195.
5. Вінничук О.Ю. Деякі підходи до формування інформаційних ресурсів підприємства. Науковий вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту КНТЕУ. Серія «Економічні науки». 2011. Вип. II (42). С. 121–126.
6. Гайда Т.Ю. Система інформаційно-аналітичного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності підприємств харчової промисловості: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.04; Тернопільський національний економічний університет. Тернопіль, 2015. 20 с.
7. Гордеев К.К., Маликов С.Ф. Информационное обеспечение управления торговлей. Москва, 1977. 199 с.
8. Денисенко М.П., Колос І.В. Інформаційне забезпечення ефективного управління підприємством. Економіка і держава. 2006. № 7. С. 19–24.
9. Іванова В.В. Щодо формування системи інформаційного забезпечення розвитку економіки України. Економіст. 2008. № 4. С. 61–63.
10. Інформаційне забезпечення управлінської діяльності в умовах інформатизації: організаційно-правові питання теорії і практики: монографія / За ред. Р.А. Калюжного та В.О. Шамрая. Київ, 2002. 296 с.
11. Кізло М.В. Інформаційне забезпечення процесу контролювання діяльності промислових підприємств. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». 2011. № 714. С. 96–101.
12. Корнєв Ю.Г. Інформаційне забезпечення розвитку підприємницької діяльності. Вісник НАН України. 2008. № 5. С. 24–31.
13. Кузьмін О.Є., Георгіаді Н.Г. Формування і використання інформаційної системи управління економічним розвитком підприємства: монографія. Львів, 2006. 368 с.
14. Мастяниця Й.І. Інформаційні ресурси України: проблеми державного регулювання: монографія. Київ, 2006. 141 с.
15. Петренко С.М. Інформаційне забезпечення внутрішнього контролю господарських систем: монографія. Донецьк, 2007. 290 с.
16. Саєнко В.Г., Демидова І.А. Інформаційне забезпечення промислового підприємства на шляху стійкого розвитку економіки: монографія. Луганськ, 2009. 372 с.
17. Салига С.Я., Фатюха В.В. Інформаційне забезпечення управлінських рішень на підприємствах: монографія. Запоріжжя, 2007. 152 с.
18. Сальберг-Вачнадзе К.Г. Информационное обеспечение внешнеэкономической деятельности. Москва, 2006. 72 с.
19. Тарасюк М.В., Гришко М.Г. Сутність й особливості інформаційного забезпечення управління торговельними мережами. Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці. Київ, 2014. Вип. II (54). С. 293–303.
20. Тимошук М.П. Інформаційне забезпечення інноваційної діяльності. Науковий вісник НЛТУ України. 2010. Вип. 20.12. С. 260–265.
21. Титаренко І.В. Удосконалення процесу інформаційного забезпечення як інструменту ефективного управління підприємством. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу: міжнар. зб. наук. пр. 2011. Вип. 1 (19). С. 349–353.
22. Ткаченко А.М., Лівощко Т.В., Шляга О.В. Економічна інформація як ключовий елемент інформаційного забезпечення системи управління та планування господарської діяльності промислових підприємств: монографія. Запоріжжя, 2009. 362 с.
23. Belloc M., M. Di Maio. Survey of the literature on successful strategies and practices for export promotion by developing countries / International Growth Centre. London, 2011. 52 p.

Diatlov Ye.V.

Postgraduate Student
Donetsk State University of Management

THE SYSTEM OF INFORMATION SUPPORT IN THE SPHERE OF FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY: SCIENTIFIC VIEWS ON THE FORMATION AND DEVELOPMENT

It is shown that the system of information support for the entrepreneurial activity, including in the foreign economic sphere of the national economy, formation and development is based on the understanding of its essence. Scientific views on the concept of information support and information support systems are analysed. It is established that scientific researches in the field of economics and management interpret these terms in different ways according to the approach concepts as for their essence definition. It is proposed to distinguish technical and technological and management approaches as for their representation. The author's definition of concepts on the basis of application approaches in the complex is formulated.

In particular, under the information support, it is suggested understanding the activity of providing informational data (for example, digital, informative, analytical, legislative, normative, with regard to forms of documents, etc.) in the manner prescribed by law, in the process of which, on the basis of information systems and applying principles, methods, rules, schemes, and algorithms searches for information, its collection, processing, accumulation, storage, transfer, and use in various spheres to the extent sufficient for the functioning of society and economic system.

Under the system of information support of foreign economic activity, it is suggested understanding functional complex which organizational and management component at macrolevel includes such institutional elements as public and commercial organizations that provide information resources and services in accordance with the state law and international guidelines, and its information technology as a platform component comprising a resource (database, such as digital, informational, analytical, legal, normative regarding the document forms and others) created with the use of information systems in performance, during which the search, collection, processing, analysis, storage, and transmission of information, its free and paid usage by foreign economic activity subjects in the amount sufficient for their effective functioning in a market economy is implemented.

The elaboration of the essence of the system allows scientifically substantiating its formation by the components of the functional complex, and the structural elements of the defined components determine directions for further development.